

Місячна передплатна оплата пост. 2.200 м.; за раницею разом з оплатою пост.: В Чехії 15 чес. кор. чвертьрічно.

В Америці: 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перешиль, вул. Побереже ч. 1.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна
500
марок

політично-економічний орган.

Обезпечайте сейчас від огню на теперішну
вартість своє майно в Товаристві „ДІСТЕР“ у Львові вул. Руська ч. 20, інакше
будете змушені обезпечатись в Польській
Дирекції взаємних обезпечень у Варшаві. 2-8

Живий дзвін

(в привіт Апостолу Візантіаторові о. І. Дженнокому).

Гей, Ти незабутній батьку Іване, припред-
столний Дзвоне! Бувби Ти нині могутньо уда-
рив голосом привіту, а Твої спіжево-срібні філі
голосові збудилиби були всю Твою молодшу бра-
тю, служителів дзвонів по всіх наших честидо-
стійних церковцях сільських...

Та від часу чорного суму Народа не чути вже
більше врочистого голосу Твого.

А нас жура жури...

Та з цього доскоульно сумного часу, як при-
предстолний храмі сердець Давона-Івана перестало
бити, як по сільських церковцях його брати за-
німали, почало бити в голос зболіле серце Народа.
Билось воно голосом трівоги і болю... билось го-
лосом животворної сили, відтак голосом пораненого
велетня...

А нині беться воно голосом нездавленої на-
дії, радісним живовозним голосом привіту.

Чуєш Апостольський Мужу цей голос при-
віту страдального Народа?

Живий дзвін, серце-дзвін беться у груди Наро-
да!!

А зпід цього нестримного удару тиснеться
діймаючий голос і кладеться перед Тобою при-
вітним поклоном.

А голос цей, то голос широкозмістого серця
Народа, то тризучний звук Його душевного
акорда: болю, бажання й надії.

Вже кільканадцять днів вслушується у цей
акорд, Апостольський Посланнику. І чуєш звук
болю і терпіння, чуєш голосіння цих живих дзво-
нів, многомілюнових зволіліх сердець Народа. Бо
бути вони здоровенним молотом в останньому
лихоліттю, бути і не замовкають:

„Гать сиплетися ненависна, сиплетися гать
душогубна і кладеться черними могилами і посо-
читься живущою кровю і стелиться неуглубними
терпіннями, терновінцевими ранами! Гать сиплетися
на життєздатну душу народа!!“

Чуєш другий акордовий звук привіту, шире
глубоке бажання, нездержний порив серця Народа:
„Розділений політичними кордонами, поли-
шений довгі віки на культурно-духове розшмату-
вання, позбавлений церковно-баптичної одности,
нарушений не ізва своїх але чужих провин в цьо-
му, що найніжчайше внутрі народної душі, в ре-
лігійних почуваннях, бажає Народ, тужить, рветься
до ідеалу національної і релігійної соборності.

Слухай, Апостольський Мужу, цих діймаючих
звуків народного серця. Невміруша надія на пов-
ний підйом, віра у побіду Правди жевріють в го-
рячому серці Народа. Бита азидняли, довголітни-
ми терпіннями, загартувалася душа Народа. Нав-
чена важкими досвідами отріялася вона зі свого
старого нахилу до занепаду-декаденції. Вже не
вернуться більше наші старі блуди. Народ живе!
На нашій рідній землі, в нашім старім княжім
городі, вітаємо Тебе Високодостойний, церковний
Мужу, цим спільним словом, одним спільним зву-
ком широго, отвертого, народного серця. Радіємо,
столиці. Хай хвilia Твоєго достойного приходу
між нас стане започаткованням здійснення релі-
гійно-національних ідеалів народної думи. Хай ста-
не вона лучником розлучених, помостом до цер-
ковно-культурної злуки.

Вітай нам, Приятелю наш, вітай!

В імені Річипостолітої Польської!
Суд Окружний в Перешилі, як трибунал для справ
пресових орік на мочі \$S 489 і 493 а. к., 1) що цілій зміст
нотатки кронікарської поміщені в ч. 10. відходячого в Перешилі
періодичного часопису „Український Голос“ в 11.
марта 1923. п. н. „З Добромильщиною“ містить знамена злочину в § 65 а) а. к. 2) що конфіската того числа часопису
„Український Голос“ є оправданою. 3) що розповсю-
дження згаданого артикулу є зборонене. Заразом
поручаємо редакції часопису „Український Голос“ щоби
після § 20. закона пресового, зміст цого оречения без по-
відів на першій стороні найближчого числа свого часо-
писа помістила.

Суд окружний в Перешилі, Відділ VI.

дня 10. марта 1923.

Гошек.

BALTYSKO-AMERYKAŃSKA LINJA

Головна кантора:
ВАРШАВА
Маршалковська 116.

Філії:
Августів, Длуга 6.
Бялосток, Лілова 17.
Берест-Литовський, 3. мая 23
Барановичі, Віленська 10.
Чижев, Маревецька.
Гродно, Замкова 2.
Новель, Луцька 126.
Іванів, Любіч 3.
Лодза, Польковська 139.
Люблін, Замойська 33.
Львів, на Блоні 2.
Пінськ, Альбрехтовська 65.
Рівно, зголосуватися до
Ковля.
Станиславів,
Сандживська 10.
Вільно, Садова 7.

Російські збігці!

Балтійсько-Американська лінія веде тепер
переговори, щоби примістити танкім ко-
штом, поза границями Польщі, до часу
визначення нової норми (квоти) —
1. липня б. р. тих

російських збігців,
котрі згідно з розпорядком правитель-
ства мусять покинути Польщу перед
15. квітня 1923. року.

Збігці, що бажають користати з тої
оказії, повинні негайно зголоситися до
головної кантори

Балтійсько-
Американської Лінії
ВАРШАВА, Маршалковська 116.
або до котроїнебудь з її філій.

По рішенню?

Минулого тижня принесли польські газети
вістки, що Рада Амбасадорів на домагання Франції
признала східні граници Польщі, прилучуючи до неї Віленщину, Волинь і Сх. Галичину. Галицькі
Українці в тій справі від української делегації не ма-
ють до нині офіційних звідомлень спеціально що-
до справи Сх. Галичини, а польські звідомлення в су-
перечні. Раз кажуть вони, що Антанта передала
зверхність (суверенність) над Сх. Галичиною Поль-
щі, а Польща зі своєї сторони рішилась призвати Сх. Галичині самоуправу, узглядяючи національну
окремість краю а також заключила з великими
державами трактат про національні меншини,
— то знов коротко заявляють, що Антанта віддала
Сх. Галичину Польщі „bez zastrzeżeń“ себто на-
ласку і неласку.

В тих вістках тільки одне певне, що Рада
Амбасадорів подоптала право на самоозначене
народів і без вислухання волі і бажань українського,
білоруського і літовського населення рі-
шила справу так, як цого бажала Польща і Фран-
ція. Як з цого видно Польща віднесла ніби побіду.
Проти цеї побіди внесла протест літовська респу-
бліка, союзниця України, а також бувший міністер
справ закорд. американських Зведеніх Держав
Кольбі через американського амбасадора в Пари-
жі. — Рада Амбасадорів візвала до Парижа укра-
їнську делегацію і вона вийшла д. 12. марта під
проводом през. Петрушевича. Супроти вісток, що
справа Сх. Галичини вже вирішена, не знати яку
циліль мало візвання української делегації до Пари-
жа. Догадуються тільки, що Рада Амбасадорів
хоче засягнути інформації від української делегації,
потрібних при редакції окремого автономіч-
ного статуту для Сх. Галичини.

Чому Рада Амбасадорів, а спеціально чому
Англія і Італія пішли на зустріч домаганням Фран-
ції — не знати. Є тільки згадки, що цим рішен-
нем бажали вони спинити большевиків в їх поході
на захід. Чи це спинить большевиків, це інша річ.

Український народ від 1914 р. вже перене-
багато — перенесе і теперішне в гідностю
і вірою в країну будучість. А та будучість не-
далека. Поляки переходили теж саме. Вони програли
війну в р. 1831, їх теж гноблено. Вони ішли ген-
гінію на Сибір в вірою і в піснєю на устах „Jeszcze
Polska nie zginęła“. Що ролю тепер змінили, це
нехай не бентежить нас. Ми маємо свій ідеал, той
ідеал вівся в наші кости, сей ідеал висисують на-
ші діти з груди матерей. Ідеалу не скучеш, не зам-

кнеш, він все буде світити перед тами. Не скон-
фіксує його і прокуратор.

Відносини в Європі тепер такі, що нинішній
день не знає, що принесе завтрашній, бо Європа
не в відносила нормальних, вона на вулькані. Від
р. 1918 кілько то трактатів перечернено. От Тур-
кія вже, здавалось, зметено в лиця землі, а бачимо,
що Северський трактат, над яким ломили собі голо-
ви легіони премудрих дипломатів, нині подертій
на шматки. Не лише ми опинились в тім положен-
ні, але також Німці, Литовці, Білорусини і тд.
нині поневолені, вони чекають догідної хвилі.

Світість наша чиста. Від р. 1914 ми не напо-
сідали на нікого. Боронили себе. Боронили, як
вміли. Робили блуди — то правда! Пізнати ті
блуди, позбутися їх, зорганізуватися, бути готовими
на найбільші жертви в обороні нашого національ-
ного добра — це наше теперішнє завдання. Су-
веренність! Так, але яка вона зміна! Поляки мали
аж три суверенності: німецьку, російську, австрій-
ську. А нині ті самі Поляки мають суверенність
польську!

І хотіть Рада Амбасадорів виповісти, що спра-
ва „невідкладно вирішена“, ми того поважно не
берем. Історичних спорів між народами ще ніколи
і ніде не вирішувало 4 людей. Це звичайна забав-
ка дипломатів. Глибока віра в ідеал і праця та
саможертування — це рішав про все.

До Українського Громадянства!

Надходить величне Свято Воскресення Хри-
стового. Святкувати його буде ввесь Християн-
ський Мир. Святкувати його буде й увесь Украї-
нський Нарід по всіх землях. Понесеться по без-
межних, покритих свіжою зеленою, степах України
святочний спів великомінливих дзвонів і радісний го-
мін святкуючої громади. Наповняться церкви Укра-
їни ликуючим народом, що по Івокресній службі
Божій розійдеться по хатах, щоби засісти за свя-
точно прибрані й заставлені столи. Тільки наш
інвалід український, що від трьох років страждає
в покутих та сумніх стінах тaborових бараків за
кільчастими дротами, не буде мати радості в цей
день, відірваний від своїх рідних і другів. Звесе-
лиши і йому, цьому страдникові за визволення Української нації. День Світлого Воскресення Хри-
стового, дай змогу забути хоч на хвилі своє важке
горе і допоможи відсвяткувати Великдень, Віль-
на Українська Громада. До Вас, українська інте-
лігенція, селяне і робітники, та до тебе українська
молодь, звертаємо цей заклик, принести дарунок
на крашанку інвалідові, раненому і хорому, здов-
та сироті, що в важкому становищі перебувають

в таборах інтернованих у Польщі, Румунії та Болгарії. Нехай той світлий день Воскресення Христового, коли Ви будете радіти і веселитися, порадуються разом з Вами також і невинні жертви всенационального підйому та лихоліття — інваліди наші. Нехай відчувають, що в той день вони не залишили великою українською сім'єю. В тій добрій вірі, що українське громадянство відгукнеться на заклик цей і поспішить з великою крашанкою для інваліда нашого, просимо всі дарунки на таціль в гроах чи натуру надсилати до Центр. Правління Всеукраїнської Спілки Військ. Інвалідів на адресу: Польща, Тарнів, почт. скринка ч. 30. За Всеукраїнську Спілку Військових Інвалідів: И. Червінський, голова.

Таємні події в Бродах.

(Продовження).

Коли ми приїхали зі Львова, якийсь час було тихо. Ми старалися викликати явища у звичайній спосіб — столиком у темнім покою. До столика сіли Марійка Д., Стефко Д., Владко В. і я. При читанні азбуки столик клонився постійно на Д. і В. Ми вишукували всякі можливі називиска та нікому з нас не прийшов Василько на думку, а інших зноваж букв столик доповнити не хотів. Коли прийшла до столика мати, ми спітали його, кого він найбільше любить і тоді клонився столик сильно до матери або Марійки. Іншим разом ми повторили це саме, та хотів і сиділа цілу годину в тім самім складі, то столик рухатися не хотів. — Дия 16. грудня почалось знова сильніше. Перебіг був такий самий, як і попередніх днів. Кошик починав скрипіти і суватись, качалко било об землю і о ліжко, добиралось до пачки й било нею до землі, викидало книжки, а пізніше дощинкою немов порохи вимітало і викинуло її пізніше під входові двері. Книжки, що лежали на столику, постручало на землю, а одну картку із зошита видерло зімняло й кинуло понад голови хлопців у свій куток. Це саме зробило із карткою часописі, а хлопці почали немов вітер понад своїми головами. Та знов ставало пізно і ми забирали одну річ по другій, щоб не мало чим стукатися. Ми переставали ліжко на другий бік і коли почalo бити лавкою, я сказав: От краще загравби ти нам щонебудь. І зараз же почало грati свою мельодію, то знов стукати. І так на переміну. Кошик в третій кімнаті грав годинник, або Марійка Д. на фортеці, то в такт цієї мельодії виступували пальцями. Вкоротці потім втихло.

Вже у тих перших днях мож було сконстатувати, що слідує: 1. Причиною всіх тих рухів і стукаючих не були ні миши, ні щурі ні якінебудь інші тварини. 2. Не були й хлопці, яких я докладно контролював, обсервуючи всі їх рухи, тримаючи за руки, ноги і світязи що хвilia свічку, то щоб захопити хлопців, то знов, щоб уставити згадані предмети, які рухати без світла вдавалось мені небезпечним. 3. Не були також і інші особи, бо я стежив також за рухами і віддаленем їх від ліжка. 4. Не була також ніяка сила зовні кімнати, бо так обстанова кімнати, яку я докладно провірив, самі події як і мешканці дому можливості такої не допускали. 5. Всі ті явища виступали лише в темній взг, напів освітленій кімнаті. При засвіченію світла нагло переставали; давалися лише захопити останні рухи предметів. 6. Всі явища, як здавалося, були в тіснім зв'язку з обома на ліжку лежачими хлопцями, а передовсім з Владком В., під якого голову сунувся кошик, пачка з книжками, то що... 7. У всіх цих явищах хлопці не брали у нашому розумінні жадної свіdomої й несвіdomої участі: вони сміялись, приглядались, розмавляли. 8. Ці явища нікого не перестрашували, радше зацікавлювали. 9. Вже додавалася відчуття певна думаюча сила у всіх тих рухах і стуках, як: скидання кошика, складання, книжок, вигравання мельодій то що...

На основі цих фактів я й виробив собі по-гляд, згідний впрочім в дотеперішніми науковими дослідами, що в природі існують невісні нам досі сили природи, які находяться також в чоловіці як еволюційнім вершку природи і тут дідають вони, чи то в постаті магнетизму, чи флюїду (астрального тіла), який при додінних обставинах видобувається з чоловіка і творить такі й подібні явища. Переконувало мене в тім передовсім це, що всі предмети прямували під голову Владка, яко централю всіх його духових і фізичних сил. Застанавляло також і це, що явища відбувались лише в одній частині кімнати, а поза двері суспільних кімнат не переходили. А що дім побудований на гробовицях, то кімната мала зі всіх сторін порожні, а це: під спбом гробовища і льох, у горі стрих, а з лівого і правого боку комини і уявляла собою ідеальну, несвідому для таких явищ побудовану лябораторію. — Гипнотеза така мала вправді вже тоді деякі хиби, та-всеж таки вона мене впovні успокоювала.

Щоб поділитись враженнями й досвідами з моїми товаришами, я попросив слідуючого дня, це в 17. падолиста 1922. дир. гім. Неволяка Франца, проф. Ім. Солтисіка, Ст. і Янотку Богдані і вже цегож дня я побачив, що мої мірковання до нічого і мені треба призвати це, в що я ніколи не вірив і вірити не хотів. Розпочалось як звичайно. В кілька хвиль по приході гостей почало стукати і сувати кошиком, а пізніше бити пачкою до землі, викидати книжки і дощинкою немов вимі-

тати. Тоді то почало вигравати мельодії пальцями й долонею. А коли жартовано, власлідано або передражнювано, било сильно пачкою і можна було зважати певне зменшування. Теж саме було, коли слівано сумні пісні і давало немовби знак, що таких пісень слухати не хоче. Коли ж зараз же співало веселу пісню шей із словами „ні, ні вже такої більше співати не будемо“, сейчас переставало стукати і вибивало мельодію в такт сліваної пісні. Слівано тоді ріжні пісні: українські, польські й російські, між інш.: похоронний марш, „А хто, хто Николая любить“, коломийки, краковянки і ін. Далі почали питати по азбуці, хто він і як називається. І тоді знову бив долонею на букви Д. і В. Коли ж питалися, чи він в духом, бив долонею сильно о пачку. Ми старалися знайти спосіб порозуміння і я казав йому на „так“ ударили 4. рази, а на „ні“ п'ять (Проф. Солтисік пропонував інакше.) Та він почав бити о пачку і тим способом дав до зрозуміння, що на „так“ буде бити раз, а на „ні“ два рази. Та і в цей спосіб ми не могли порозумітися, як слід. І тепер сталося що зовсім незрозумілого й неожиданого для нас всіх.

Під час коли у другій кімнаті гості сіли до чаю, мати немовби за яким підшептом дала Маріїці вложить папір і олівець до пачки з книжками і ми почали немовби щось ваяло олівець у руки і почало ним шкрабати по папері. Та зараз же олівець зломався і він викинув його на середину покою. Ми засвітили свічку і від здивованням побачили дісно немовби пробовання письма і зигзаки. Ми вложили новий кусник паперу і другий олівець і від тепер почалася правильна з ним кorespondencija. Осягнувши цей спосіб порозуміння, до якого він мавуть стремів від самого початку своїх явищ шуршанням карток, перестав він зовсім стукати, бити пачкою об землю, сувати кошиком і т. і., а заховувався зовсім тихо, писав лише відповіди, вигравав мельодії і відповідав стукачем на питання. (Далі буле.)

Др. Зенон Лопатинський.

Дописи.

Поляни, пов. Стар. Самбір. В нашім селі ще в р. 1903 основана Чит. „Просвіти“, старанням учительки п. Павлини Гладилович. Але Читальня вже перед війною була занепала, а війна зробила своє. Що-йо в р. 1921 молоді господарі, що вчасі війни бачили багато світа, зачали думати про віднову читальні. З початку старі люди зачали лякатися, бо боялись, що їх не переслідувано. Але бувший укр. стрілець Кокоць, М. Козик, Іван Костиц, Сефан і Дмитро Петрівський взялися до просвітного діла дуже ревно і обновили читальню, яка під проводом голови М. Козака дуже гарно розвивається. В часі свят колядували члени читальні на народні цілі і роблять все, що можна зробити серед теперішніх відносин політичних. Гордостю села є наша молодіж, яка вся гуртується в читальні. Коли так дальше буде, то село дочекається дуже свідомих громадян. За нашим прикладом пішло і сусідє село Ставниця, бо вже в тім місяці мають там відбутися загальні збори читальні. Є надія, що інші села те саме зроблять.

Татаринів, пов. Рудки. Громадяне нашого села за приміром о. Т. Чайковського в Хресто поклонку неділю при нагоді ціловання хреста вложили суму 52.500 м. на народні цілі. Гроші розділено так: для голодних України 15000 м., політичним вяз. 15000, Укр. Інвал. 10000, Рідній Школі 12600 м. Часть такій громаді! Інші села нехай підуть слідом Татаринова!

Ужгород на Закарпатті. В галицьких газетах дуже мало тепер вісток в Закарпатській Україні і тому хочу подати дещо про наше життя. Як звісно Мирова Конференція, прилучаючи нашу країну до Чехословаччини, застерегла її широку територіальну автономію. Але „обіцяє паножух дам, теплієго слово“. Вже 4 роки минуло, як ми під Чехословаччиною, а про автономію нічо не чуваємо. Чехи в розмислі зволікають в автономію, бо бояться, що вийде на користь мадяронам і їх політиці. Во треба знати, що тутешні мадярони дотепер не стратили надії, що наша країна веде до Мадярщини. Ведуть далі свою підпольну роботу за мадярські гроші та хваляться, що тутешні „Руснаки“ були ліпше під Мадярчиною. От мовляв, „Руська країна“ мала вже автономію тайого міністра за влади Карольго. Це облуда! Нема що удається чеською владою, але все таки Чехи не такі, як Мадяри. Це бачимо на Словаках яких прилучено до Мадярчиної. Є їх околі пів мільйона. Якож жа живеться їм під Мадярчиною? Коли не гірше, як це було перед війною, то певне не ліпше. Не мають вони ні свого посла в мадярській соймі, ні одної словацької школи, ні товариства, ні газети. Словом не мають ніяких прав національних. Тому то відомий не бажавши міняти чеською влади за мадярську. Робота мадяронів шкідлива, бо чеські політики покликуючись на їх агітацію відкладають автономію на неозначені час. — Другою пекуючи у нас справою є земельна і лісна реформа. Але і та не скоро дочекається. Во треба знати, що держава має тут половину усієї землі. Дві третини другої половини землі мають в руках дідичі, а що-йо незвична решта, себто шеста частина усієї тутешньої землі є в руках селян. Звісна річ, що той, хто має в своїх руках землю, не хоче її позбавитися. Тому земельну реформу утруднюю і держава і дідичі.

Політичне життя на Прикарп. Україні все ще розвивається на партії, які взаємно поборюються. На більшу увагу власлугу „хліборобська партія“, яка від всіх партій є найбільше свідомою і рухливою. Дня 27. лютого відбувся в Ужгороді конгрес цієї партії, в якім взяло участь 250 делегатів хліборобських організацій, розсіяних по цілім

краю. Конгрес становив на становищі лояльності до чеської республіки, визначив українсько-національний напрям і характер своєї політики та заявився в рішучий спосіб за укр. мовою. Це важне в огляді на тутешніх москово-філіїв, які під проводом Гагатка роблять тут страшну кирино. Гагаткові на руку йде звісний Кльофа (тепер, чеський сенатор), котрий вже перед війною всюди виступав як завзятий ворог укр. народу. За те його часу у Львові обкідиали українські студенти смердячими яйцями. — Беруться до культурно-національної роботи і тутешні наші жінки. Вони в жовтні 1922 заложили „Жіночий Союз“, який енергічно переводить організацію укр. жіночтва. Жін. Союз ділиться на 3 секції: гуманітарну, освітну і працьово-промислову. Перша секція отворила „Народну кухню“ для убогих, головно шкільної молоді. Друга занялась курсом для неграмотних жінок; учить їх та-жок ручних робіт: вишивання і шиття на машині; впроваджено теж науку співу і танців. Третя секція приготовляється отворити кравецьку робітню. На чолі Жін. Союзу стоїть п. Августинова Волошина, секретаркою в п. Маргарета Балог. Побажати, щоб і галицький „Союз Українок“ наявав ідейні взаємини з тутешніми жінками. (Адреса: Маргарета Балог, Ужгород, вул. Ракоції).

Лисоманиці, пов. Перешибль. Тамтого тижня приходило до нашого села військо перевести реєстрацію а глядно наганяти до реєстрації до Ніжанкович. Перед тим вояки забавлялися в коршмі, а опісля прийшли до хати помершого господаря Хоми, де були тільки малолітні діти. Там стала залічуватися до 15-літньої дівчини сироти. На це прийшов прикладний опікун дітей Козенка і старався живінірів відвесті від їх поганого наміру. Але коли Козенка вийшов з хати, оден зі живінірів стріль був до него в карабіну і убив на місці. Злочинця вправді арештовано, але життя вітому відомо не верне.

Конюхів, пов. Бережани. В нашім селі перед війною було аж три Читальні „Просвіти“, „Тов. Січ“, „Тов. кредит“. „Основа“ і т. д. але війна припинила всю роботу, аж в минувшім році відновилими дві читальні, а то на „Місточку“, і на „Куті“. Сліть ще Читальня на „Середні“. Я хочу написати. Дня 25. II. 1923. відбулися річні Загальні Збори Чит. „Просвіти“ на Місточку, на яких прийшло тільки людів. Але Віділу вибрано самих чесних людей а то: Ів. Саранчука як голову, Ос. Когута як м. гол. Вас. Мрікала секр., Пет. Головатого кас., Ст. Матвієва бібліот.. а заст. о. Кс. Соченка і П. Сінгалевича. На жаль мушу згадати, що бувши м. гол. п. Фед'ко Курило зі сином Петром зачали виступати остро проти читальні і при помочі газетки „Воля Народа“ зачали киринити. А треба знати що цей то панок був за України гром. комісарем і не одні далобися скавати про його комісарство. Отож він і тепер знова хоче фігурувати понад других і до читальні ні руш. Пане Комісар, зі своєю політикою далеко не займете. — Свій.

З Праги пишуть: Заходами Українського Громадського Комітету в Празі основується Вищий Укр. Педагогічний Інститут, який вже одержав згоду на затвердження і фінансову підтримку від чеської влади. В. У. П. І. буде складатися з трьох курсів. Загальноосвітній для осіб що покінчили ювільські семінарії або 6. класу гімназії. 2 і 3 спеціальні курси для тих, що мають покинути середню школу. Час навчання в інституті 3 роки. Про умови прийому до В. У. П. І буде оголошено в найближчому часі в пр

Європа що раз більше наближується до перевороту. Націоналізм державних народів переміняв в шовінізм, який служить богачам (капіталістам). А ці бажають цілій світ загарбати і противляться економічному визволенню працюючих в поті чола: селянства, робітництва і трудової інтелігенції. Верзальським трактатом поневолено народи і торгується ними як худобою. Ясне як на долоні, що ціла Європа поділася на богатих і пануючих з одної сторони, на визискуваних та поневолених з другої. Між цими двома таборами йде тепер завзята боротьба. Що вона скінчиться побідою для поневолених і визискуваних — це певне. Тільки не треба бути маловіром.

Туреччина плюнула на льозанську конференцію і її делегати поїхали домів, бо шкода було тратити час на дальші наради. Тепер Туреччина зі своєї сторони подала до відома західних держав свої бажання, які мусять бути звонені, коли мав настать мир. Передовсім Турки жадають, щоб вони були господарями в своєму краю та щоб чужинці Французи, Англійці і Італійці, що перебувають на турецькій землі, піддавались законам турецької держави. Далі жадає Туреччина відшкодування від Греції за те, що несправно напала на неї і змусила її до коштовної війни. Побіч тих домагати в єщ й інші, що відносяться до довгів турецької держави. У нас до недавна Турків уважають за якихсь півголовків, що лишили плакати тай спати вміють. Та воно не так! Коги Антанта їх скривдила, то вони викресали зі себе тільки сили, що Антанту загнали в кут. При помочі большевиків зорганізувались і узворобились так, що збили Грецію на квасне яблоко, трактатом Северським підтирають те, що не треба по імені назвати. От і Антанта тепер рахується зими і скликав «східну конференцію», щоб Турків вдоволити, бо з ними нема жарту.

Мадари посварилися з Румунами на смерть. Говорять, що ог-от і вірвуть всі сусідські взаємини. Причина така: Два Мадари — Турочій і Пелягій їм на прізвище — хотіли вбити румунського короля і королеву тоді, як вони приїхали на коронацію до Семигороду, що перед війною належав до Мадарів. Замах не вдався і обох заговорників зловили. Недавно відбується процес в Букарешті. Румуни так обох «оброблювали» в тюрмі, що вони мусили признаність, що вийшли до Румунії в фальшивими пашпортаами на їх їм ці пашпорти виробив мадарський генеральний штаб на те, щоб вони вбили румунського короля і королеву. На це відповідають Мадари, що коли хто арештантів буде мучити, прикладати їх розпечено за лізо до ніг, вбивати цякі під нігти і т. д., то тоді арештант до всего признається, видумає все і скаже, що тільки не мучили його. Та помимо того Румуни домагаються, що Мадарів не уважати за сусідів а за ворогів. Але Мадари не дуже то собі беруть до голови. Вони знають, що вині твоє, а завтра мое. Понюхались з італійськими фашистами і російськими большевиками і хотіть дати бобу Румунам.

Американці то таке зілле, що де його не посій там воно вродиться. От вони підглянули, що Німці готовляться до війни. Чому? Німці розумують так: З війною чекати не можна, бо тепер маємо людей, що знають ремесло війни. За 10—15 літ ті люди будуть старцями, а нове покоління не буде мати нагоди навчатися військового ремесла, або Антанта наступає на пяти Німцям і не дозволяє їм вчитися військового ремесла. Але якже тепер приготовитися до війни? От вони цілу діяльність перенесли до Росії і на Україну. А Німці майстри у всім. Всіх своїх учених офіцерів вислали до Росії, щоб там організували фабрики муніції. А Німцям в то грай. От вони в Состропецьку коло Петрограду уладили таку фабрику муніції, що дав роботу 20 тисячам робітників. Також в Бріенску пустили в рух таку саму фабрику. Все там виробляють і карабіні і гармати і муніцію і літаки. Та не тільки в Росії працюють, щоб війну приготувати. Німецькі хеміки в домі винайшли такі бомби, що мають в собі гази. Вибухне така бомба, то не забе тебе, але затройті всіх на 10 метрів довкола. Тепер саме робили проби і всі вони вдалися. Кажуть що Німці військом будуть лише добивати затроєні газом. Та не конець на тім. Американські газети пишуть, що Німці обняли команду над большевицьким військом. Не буде це голота, яку наші люди бачили в р. 1920. Ці вояки під німецькою командою будуть тим, чим був німецький вояк в часі всесвітньої війни. Або тепер або ніколи, так кажуть Німці. Довше годі терпіти нахабних Французів. — I то не жарти. Ми бачили, чого доконували Німці в часі всесвітньої війни! Навіть дали нам державу — все дали. А ми не в мілітіго пошанувати, бо наші стрільці послухали маленького Петлюру і пішли валити власну державу. А тепер б'ється в груди, а Петлюра сидить в місячій дірі та пічкає... Коби хотіть тепер пізнавати, що він Україну запроторив...

Ірландці хотіть і мають вільну державу в спілці з Англією але такі частини їх не вдоволена. Вони хотіть бути зовсім самостійними. Тому борються з Англією на життє і смерть. Минулого тижня викрито ірландську змову. Ірландці змовились вимордувати всіх визначних англійських політиків, між ними прем'єра Бонар Льюїса і Льойда Джорджа. Також приладили замах на англійського короля. Все те не вдалося. В Англії і Шотландії

арештовано 98 ірландців, з того в самім лондоні 23.

Англія станула на боці і лишила вільну руку Франції і Бельгії. Але ці послідні зачали за дуже собі позволювати. Проте в англійськім парламенті виступив Аскіт, провідник ліберальної партії, з найострішою бесідою проти Франції і доводив, що її господарка на Портуру в жадні разі не доводить до стягнення контрибуції і лише шкодить англійським інтересам. Скартав він і Бонар Льюїза за нерішучу і зволікачу політику. Проти цієї політики Бонар Льюїз промовляв остро і Льойд Джордж кажучи, що Англія не повинна придивлятися Французько-бельгійській господарці з залежними руками і то власне тоді, коли найбільше розходиться о англійський інтерес.

В Варшаві з приводу признання Радою Амбасадорів східних границь Польщі, відбувся польський сейм на засіданні в якім взяли теж участь: президент польської держави і всі заграниці посли. Очевидно хотів польський уряд уладити параду, але це не вдалося. «Хвіля» описує це засідання так: Святочний настрій засідання з місця продіравлено, а сейм скоро обмінівся в одну бурливу сцену. Бо коли маршалок Ратай говорив про рішення Ради Амбасадорів в справі східних границь Польщі, перебив йому укр. посол Луцкевич і закликав з лави: „Рада Амбасадорів віднурувала волю укр. народу!“ Укр. і Білоруські посли з Підгірським на чолі впадають сейчас в слова Луцкевича і перивають дальше протестами, що усталення границі настутило проти волі укр. населення, яке того стану не призначав. Луцкевич вторує Підгірському і периває що раз сильніше. В палаті повстає між польськими послами велике занепокоєння і зденервовання і сипляться викрики на адресу Луцкевича: „Виключити його з засідання!“ Але Луцкевич не робить собі з того нічого, периває що раз більше вимахуючи живо руками в сторону маршалка. Посли центру і правиці окружують Луцкевича півколом і з криком відгрожуються.

Маршалок накликав Луцкевича до порядку але той не слухає. Маршалок виключує його з сеймових нарад на три засідання. Поляки приймають та присуд оплесками. Українці і Білорусини на тонісіть підносить нечуваний гамір і крик. Луцкевич далі не слухає, і не перестає протестувати. Маршалок сейму ставить внесок, щоби Луцкевича виключити на один місяць. Знову оплески зі сторони польських послів. За виключенням голосують вішхопляки і людовці. Не голосують Українці, Білорусини, Жиди, Німці і польські соціялісти. Маршалок визиває Луцкевича, щоби сейчас опустив салю. Луцкевич називає присуд насильством і перериває дальше. Маршалок сейму заявляє, що коли Луцкевич добровільно не вийде, то в разі опору ужие сили. На це посол Луцкевич кричить до маршалка: „У вас і так все на кождім кроці в відношенню до нас в стосована сила і насильство!“ Вішхопляки і людовці грозять, що силово видалять українського посла, повстає крик і заміщення. Луцкевич позістава на місці, ділятого сеймових візінів підходить до него і на руках виносить з салі, розсушуючи посольські лави. При тім Луцкевич зачинав голосно співати: „Не пора Ляхам і Москалеви служити“, а кінчить пісню за шкляними дверми салі обрад.

Українські і білоруські посли на знак протесту встають з місць і опускають салю. — Зараз же потім відбулося засідання укр. сеймового клубу, на якім осуджено гостро випадки в сеймі, аложено Васинчука з предсідателя Клубу і віддано його під партійний суд, бо він хотів „ходити поміж дощ“. А тепер коли ведеться гостра боротьба о визволенні укр. народу, для таких панів нема місця між нами. На місці Васинчука вибрали головою укр. клубу посла Підгірського. На засіданні сенату, що відбулося зараз по сеймовім, українські і білоруські посли не явилися.

З Китаю доносять, що велика китайська стіна розшується. Башти, вибудовані в рівних відступах одна від другої, майже всі розвалилися. Однак ця велика будова, що тягнеться на 6 тисяч кілометрів від границі Тибету (область в самій середині Азії) до китайського моря, що може простояти многі століття, хотя і нічого не робиться для її охорони. — Цю стіну вибудували китайські цісарі, щоби охоронити Китай перед нападами сусідніх монгольських племен. Будову цієї стіни начав китайський цісар Чі-Гуан-Ти, який жив 200 років перед Христом. Будова стіни тривала 700 років. Під конець при будові працювало більше як один міліон робітників.

† ВАСИЛЬ САНАТ

emerit професор гімназіяльний, член і б. голова контрольного Комітету Народної Торговлі, б. голова Надаїрної Ради та б. директор Тов. Пва. Кред. „Самопоміч“ і довголітній та многозаслужений член всіх укр. Товариств в Бродах, по короткій а тяжкій недузі упокоївся дні 15. с. м. в Бові, принявши Найс. Тайни. — Похорон Покійного відбувся в суботу, дні 17. марта 1923 о год 3. по пол. — В. Й. П.

ВСЯЧИНА.

Ціни друну і паперу знов пішли в гору о 50%. Тому підносимо ціну за примірник на 500 м. Місячна передплата 2200 м.

Духовний Концерт в честь Ексц. о. І. Джекікія з приводу послідніх політичних подій, відкликуємо. — Комітет.

Нашим передплатникам вислали мі в послідним числом чеки на безоплатну пересилку залегдости за минулій квартал. Залегдость вказано в посліднім числі на адресовій картці. Передплату просимо присилати в формі завдатку від 7—10 тисяч марок, бо доріжня з дня на день росте.

От вже і підвиженка поштової оплати о 100% заповіджена, так що пересилка газети буде коштувати 100 м. Хто до кінця марта не надішле передплати, тому здергимо висилку газети з днем 1. квітня.

Західні народи розуміють дуже добре значення і вагу преси. Тому часописи у них розходяться сотками тисяч і навіть міліонами. Не так, на жаль, у нас. У нас часописи розходяться тисячами. Це так даліше бути не може. Нам, котрі хочемо здобути собі свободу, треба власне якнайбільше горнутися до часопису, і то до часопису власного. Чужий часопис виписує, що йому, а не нам, по руці, а замовчув або перекручув, що для него в некористним. Читання часопису в обовязком кожного культурного чоловіка. Нам отже треба показати, що ми відмінно по заді від західних народів. Треба отже виявити культурну зділість і в тому напрямі. Для нас особливо, яким зборонене політичне життя, преса під цю пору відчує неоцінену прислугу. Вона однока в звязку з між нами. Це розуміє кождий. Тай ціннашо преси кавочно малі в порівнянні навіть з передвоєнними. Проте в інтересі загальної справи відкликуємося отсім до наших Шан, передплатників, читачів і прихильників, а також до всього укр. громадянства, з проханням, щоб повели пильну працю над поширенням нашого часопису.

НАДІСЛАНЕ.

Виділ „Укр. Краєвого Т-ва олії над Інвалідами у Львові звертається отсім до всіх Вп. Маларів в горячою просою зажертвувати ласкаво на „Фонд Укр. Інвалідів“ один артистичний твір, котрый міг виділ з огляду на дуже невідрадний стан матеріальний „Укр. Дому Інвалідів“, зробити репродукцію або через лотерею обернути на гроші. Треба сподіватися, що кождий майяр Українець в краю і за кордоном піде на вустріч нашим інвалідам.

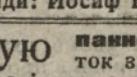
Вийшов **Жалібної книги** **поіменний список погиблих у визвольній війні, замовлені в Союзі Українських Інвалідів** —

Львів, вул. Руська 4. З. II. пов. Ціна обох випусків 5.800 Мп. — з поштовою перевіскою. — Висилається рівноож за послідплатою.

В кождім українськім домі повинен бути памятник наших героїв.

Джід для наших Інвалідів! —

Дяк молодий, іспитований, жонатий, в дуже добрим голосом вправний у всіх церков. правилах, шукає посади: Йосаф Піц, дяк, Боратин, п. Ярослав.

Пошукую **пам'ючими** до ведення і науки 2 дівчата в П. кл. нормальності, на довший час за удержання і доплату, о. ЮРІЙ БОДНАР, Баличі підгірні п. Соколів а Стрий.

Дяка молодого, безженнего, з добрым голосом, умючого добре вести церковний хор, пошукує парохія Рава руська. Поручення свого Парохіального Уряду що-до поведення, кончи потрібні. Зголосувавши лише письменно в Парох. Уряді в Раві руській.

Посада до обняття сей час.

Курс дякі

